

Michael Connelly

Slotakkoord

1

IN DE PRAKTIJK EN HET JARGON VAN DE LOS ANGELES POLICE Department is een ‘twee-zesje’ de melding die een onmiddellijke respons vereist en achter het kogelvrije vest de meeste angst inboezemt. Van een dergelijke oproep kan je carrière afhangen. Het wordt een ‘twee-zesje’ genoemd vanwege de combinatie ‘melding Code 2’ – onmiddellijke actie vereist – en de zesde verdieping van Parker Center, waar de hoofdcommissaris de scepter over het korps zwaait. Een twee-zesje is een bevel van zijn staf en de politieman die zich bewust is van zijn positie in het korps én van zijn werk houdt, bedenkt zich geen seconde.

Rechercheur Harry Bosch had er tijdens zijn eerste dienstverband meer dan vijftientig jaar bij het korps op zitten en was nog nooit door de hoofdcommissaris opgeroepen. Om precies te zijn, na die dag in 1972 dat hij op de politieacademie zijn badge van de hoofdcommissaris in ontvangst had genomen, had hij geen enkele hoofdcommissaris meer een hand gegeven of zelfs maar gesproken. Hij had er een aantal zien komen en gaan en hen natuurlijk wel bij officiële gebeurtenissen en begrafenissen gezien, maar verder had hij nooit iets met de absolute top te maken gehad. Op de dag dat hij na drie jaar vervroegd pensioen zich weer bij het korps zou melden, kreeg hij zijn eerste ‘twee-zesje’ terwijl hij voor de badkamerspiegel zijn das stond te strikken. Een adjudant van het secretariaat van de baas belde naar zijn privé-mobiele nummer. Bosch vroeg zich maar niet af hoe ze aan dat nummer waren gekomen. Het was een gegeven dat de top van het korps nu eenmaal alle mogelijke middelen tot zijn beschikking had. Bosch zei dat hij er binnen het uur kon zijn, waarop de adjudant antwoordde dat hij eerder werd verwacht. Zo

snel als het verkeer dat toestond, reed Harry over de grote weg naar het centrum, terwijl hij verder worstelde met zijn das.

Precies vierentwintig minuten nadat hij zijn mobieltje had uitgezet, stond Bosch voor de dubbele deuren van de burelen van de hoofdcommissaris op de zesde verdieping van Parker Center. Hij meende dat hij een record had gevestigd, met inachtneming van het feit dat hij zijn auto op Los Angeles Street had geparkeerd, pal voor het hoofdbureau, wat verboden was. Als ze zijn privé-nummer hadden, dan moesten ze vast ook weten dat het een hele prestatie was om binnen een halfuur van de Hollywood Hills naar de zesde etage van het hoofdbureau te komen.

Desondanks schonk de adjudant, een inspecteur genaamd Hohman, hem een ongeïnteresseerde, ietwat neerbuigende blik. Hij wees naar een zitbank met een plastic overtrek waarop al twee mensen zaten te wachten. ‘U bent laat,’ zei hij. ‘Neemt u maar even plaats.’

Om erger te voorkomen, besloot Bosch maar niet te reageren. Hij liep naar de bank en moest in het midden gaan zitten, want de twee geüniformeerde agenten hadden de plaatsen met de armlenningen al ingenomen. Ze zaten kaarsrecht en zwegen. Hij vermoedde dat ook zij een twee-zesje hadden ontvangen.

Er verstreken twintig minuten. Zijn bankgenoten werden vóór hem binnengeropen en allebei stonden ze met vijf minuten weer buiten. Toen de tweede in de kamer van de baas was, meende Bosch luide stemmen uit het heilige der heiligen te horen komen en toen de man weer op de gang stond, zag Bosch dat hij asgrauw was. Op de een of andere manier had de man er in de ogen van de baas een puinzooi van gemaakt en het gerucht – zelfs tijdens zijn pensioen was dat Bosch ter ore gekomen – ging dat de nieuwe baas weinig ophad met mensen die er een puinzooi van maakten. Bosch had in de *Times* een artikel gelezen waarin stond dat een hoge ome in het korps was gedegradeerd omdat die de hoofdcommissaris niet had ingelicht over het feit dat de zoon van een gemeenteraadslid dat de politie niet erg gunstig gezind was, opgepakt was voor rijden onder invloed. De hoofdcommissaris kwam daar pas achter toen het gemeenteraadslid hem belde om te klagen over de weinig coulante behandeling van zijn zoon, als-

of de politie de jongeman had gedwongen in Bar Marmount zes wodka-martini achterover te slaan en op weg naar huis tegen een boom op Mulholland Drive te knallen.

Hohman legde de hoorn neer en wees op Bosch, die meteen opstond en naar de hoekkamer liep met uitzicht op Union Station en de omliggende rangeerterreinen. Het was een aardig uitzicht, meer niet. Het maakte niet uit, want Parker Center zou binnen afzienbare tijd met de grond gelijk worden gemaakt. Het hoofdbureau zou tijdelijk elders een onderkomen vinden en op de plaats van Parker Center werd een nieuw, moderner hoofdbureau neergezet. Het huidige gebouw stond bij het hogere personeel bekend als het Glazen Huis, naar men zei omdat er binnen de muren van Parker Center geen geheimen bestonden. Bosch vroeg zich af wat voor bijnaam het nieuwe gebouw zou krijgen.

De hoofdcommissaris zat achter een groot bureau stukken te tekenen en keek niet op. Hij zei Bosch dat hij in de stoel tegenover het bureau plaats kon nemen. Een halve minuut later had hij het laatste stuk getekend en keek hij op. Hij glimlachte en zei: 'Ik wilde kennis met u maken en u welkom heten bij uw terugkeer naar het korps.'

De man had een Oostkustaccent en dat was wat Bosch betrouf best. In Los Angeles, zo leek het tenminste, kwam iedereen ergens anders vandaan en dat was zowel de sterkte als de zwakte van de stad.

'Ik ben blij om terug te zijn,' zei Bosch.

'Ik hoop dat u begrijpt dat u dat aan mij te danken hebt.'

Het was geen vraag. 'Ja, meneer, natuurlijk.'

'Ik ben niet over één nacht ijs gegaan bij het heroverwegen van uw situatie. Ik maakte me zorgen over uw... Laat ik het maar *stijl* noemen, maar uw talent heeft de doorslag gegeven. U mag uw collega Kizmin Rider wel dankbaar zijn voor haar inzet. Ze is een uitstekende kracht. Ik vertrouw haar en zij vertrouwt ú.'

'Ik heb haar al bedankt, maar zal dat zeker nóg een keer doen.'

'Ik weet dat u er nog geen drie jaar tussenuit bent geweest, maar ik kan u verzekeren dat het korps waar u komt te werken niet het korps is waarvan u afscheid hebt genomen.'

'Dat begrijp ik.'

‘Dat hoop ik dan maar. U bent op de hoogte van de nieuwe afspraken?’

Vlak nadat Bosch afscheid had genomen had men de toenmalige hoofdcommissaris gedwongen een aantal hervormingen door te voeren, waardoor werd voorkomen dat de FBI het korps zou leiden. Dit gebeurde nadat de FBI een onderzoek had ingesteld naar grootscheepse corruptie, geweld en de schending van burgerrechten bij het korps. Als de huidige baas de gemaakte afspraken schond, zou hij verder naar de pijpen van de FBI moeten dansen en van hoog tot laag beschouwde men dat als een absoluut schrikbeeld.

‘Dat ben ik,’ zei Bosch. ‘Ik heb erover gelezen.’

‘Mooi. Ik ben blij dat u op de hoogte bent gebleven én dat ik u kan zeggen dat wat u ook in de *Times* mag lezen, we al heel wat hebben bereikt. Daar gaan we zonder meer mee door. We zijn bezig met het moderniseren van het korps wat betreft de technische hulpmiddelen en hebben buurtteams in het leven geroepen. We zijn op de goede weg, Bosch, maar als we de oude mores hantieren en de publieke opinie tegen ons krijgen, dan valt alles in duigen. Begrijpt u wat ik daarmee wil zeggen?’

‘Ik geloof het wel, ja.’

‘Ik geef u geen enkele garantie. U krijgt een jaar proeftijd. Beschouw uzelf maar als een beginneling. Een groentje, zo u wilt, en nog wel het oudste groentje ook. Ik heb de papieren voor uw herintreding dan wel getekend, maar gedurende uw proeftijd kan ik uw naam om wat voor reden dan ook uitgummen. Ik hoop dat u daar geen aanleiding toe geeft.’

Bosch gaf geen antwoord. Hij dacht niet dat er een reactie werd verwacht.

‘Vrijdag komt er weer een nieuwe lichting van de academie. Ik zou graag zien dat u daarbij aanwezig bent.’

‘Pardon?’

‘Ik wil dat u daarbij bent, dat u ziet hoe toegewijd die jongelui zijn. Ik wil dat u weer vertrouwd raakt met de tradities van het korps, omdat ik geloof dat dat kan bijdragen tot uw eigen toewijding.’

‘Als u wilt dat ik erbij ben, dan kom ik.’

‘Mooi. Ik zie u daar wel. U bent mijn gast en u zit bij mij in de vip-tent.’ Hij noteerde wat op een stukje papier dat naast het vloeiblad lag, legde zijn balpen neer en wees naar Bosch. Hij keek hem fel aan en zei: ‘Luister goed, Bosch. Breek geen wetten om de wet te handhaven. Volg de regels en werk met overgave. Met minder dan dat ben ik niet tevreden en de inwoners van LA denken daar hetzelfde over. Is dat duidelijk?’

‘Helemaal.’

‘Dat is dan geregeld.’

Bosch begreep de hint en stond op. Tot zijn verbazing stond de hoofdcommissaris ook op en stak zijn hand uit. Bosch dacht dat de man hem een hand wilde geven, maar hij stopte hem wat in zijn hand. Bosch zag dat het zijn goudkleurige badge was. Hij zag zijn oude nummer erop staan, dus dat was niet aan een ander gegeven. Hij moest haast glimlachen.

‘Draag hem met ere, Bosch, en met trots.’

‘Dat zal ik doen.’

Nu gaven ze elkaar een hand, maar de hoofdcommissaris glimlachte er niet bij. ‘Het koor der vergeten stemmen,’ zei hij.

‘Wat zegt u?’

‘Dat denk ik altijd als ik mijn gedachten laat gaan over de zaken daar bij OZ, bij Onopgeloste Zaken. Het is een spookhuis en een smet op ons blazoen. Al die zaken, al die stemmen. Elke stem is als een steen die in een vijver wordt gegooid. De rimpelingen die dat veroorzaakt, strekken zich uit over de tijd en generaties. Familieleden, vrienden, burens... Hoe kunnen we ons een stad noemen als er zo veel rimpelingen zijn, zo veel stemmen die niet meer door het korps worden gehoord?’

Bosch trok zijn hand terug en zweeg. Er was geen antwoord op die vraag.

‘Direct na mijn aanstelling heb ik de naam van de afdeling gewijzigd. Dat zijn geen gesloten zaken, rechercheur. Gesloten zijn ze nooit, zeker niet voor de betrokkenen.’

‘Dat snap ik.’

‘Ga dan maar gauw naar beneden en los ze op. Daar bent u goed in, daarom hebben we u nodig, dat is de reden dat u hier bent en dat ik de gok met u waag. Laat de mensen zien dat we hen

niet vergeten zijn. Bewijs maar dat er in Los Angeles geen gesloten zaken zijn.'

'Komt in orde.'

Bosch liep de kamer uit. De hoofdcommissaris was blijven staan. Misschien werd hij net als Bosch ook door die stemmen achtervolgd. Harry voelde meteen een bepaalde verbondenheid met de grote baas. In het leger geldt het adagium dat je je op het strijdtoneel begeeft en vecht en wilt sterven voor degene die je de orders geeft maar toen Bosch in de onderaardse tunnels in Vietnam kroop, dacht hij daar nooit aan. Hij was daar volkomen op zichzelf aangewezen en had alleen voor zijn eigen leven gevochten. Met die instelling was hij ook bij de politie gekomen en meer dan eens had hij het gevoel een gevecht te leveren *ondanks* zijn meerderen. Misschien zou dat nu veranderen.

In de gang drukte hij harder dan noodzakelijk was op de knop van de lift. Hij liep over van enthousiasme en energie. Hij begreep het wel. Het was dat koor van vergeten stemmen en zo te horen wist de baas welk lied er werd gezongen. Bosch kende het uit zijn hoofd, want hij had er het grootste deel van zijn leven naar geluisterd.

2

BOSCH GING MAAR ÉÉN VERDIEPING OMLAAG EN STAPTE UIT OP DE vijfde. Ook hier was het onbekend terrein voor hem. Destijds werd de vijfde bevolkt door de burgers. Hier was de administratie van het korps ondergebracht die voor het grootste deel bestond uit mensen die de eed niet hadden afgelegd: boekhouders, systeemanalisten en andere pennenlikkers. Hij had tot op heden nooit een reden gehad om hiernaartoe te komen.

Hij zag dat er geen bordjes waren die je de weg wezen naar de diverse afdelingen. Dit was zo'n verdieping waar van je verwacht werd dat je de weg wist, maar Bosch had geen idee waar hij moest zijn. Het stelsel van gangen vormde de letter H en hij liep tot twee keer toe verkeerd voor hij eindelijk bij een deur was waar 503 op stond, meer niet. Hij aarzelde even voor hij hem opendeed en dacht na over de stap die hij ging nemen, maar hij wist dat hij er goed aan deed. Het was alsof hij de stemmen door de deur heen hoorde komen, alle achtduizend.

Kiz Rider zat op het bureau dat het dichtst bij de deur stond. Ze nam net een slokje koffie uit een grote kartonnen beker. Het leek wel of het het bureau van een receptioniste was, maar door de vele keren dat hij in de voorgaande weken naar de afdeling had gebeld, wist hij dat ze geen receptioniste hadden. Voor dat soort luxe was geen geld.

Rider keek demonstratief op haar horloge en schudde haar hoofd. 'Ik dacht dat we om acht uur hadden afgesproken,' zei ze. 'Gaan we zó met elkaar om, partner? Kom je nou elke ochtend binnenzeilen als het jou schikt?'

Bosch keek op zijn horloge. Het was vijf over acht. Hij keek haar aan en schonk haar een glimlach. Rider keek al heel wat

vriendelijker en zei: ‘Wij zitten daar.’

Rider was klein van stuk en iets te dik. Ze had kort haar met een beetje grijs erdoor en had een bijzonder donkere huidskleur die haar glimlach des te stralender maakte. Ze liet zich van het bureau afglijden en pakte de beker koffie die achter haar stond. ‘Kijk maar even of ik het goed onthouden heb.’

Hij keek erin en knikte. ‘Zwart. Net als mijn favoriete collega.’

‘Erg geestig. Ik kan al meteen een klacht over je indienen,’ zei ze terwijl ze hem voorging. De afdeling was verlaten. Het was een grote ruimte, zelfs voor een afdeling van negen man – vier teams en een unithoofd. De muren waren lichtblauw, dezelfde kleur blauw die je op computerschermen ziet. Het tapijt was grijs en er waren geen ramen. Daar waar die moesten zitten, hingen grote prikboarden en mooi ingelijste foto’s van plaatselijke delict van wel-
eer. Bosch zag dat de fotografen hun artistieke gaven dikwijls hadden laten prevaleren boven sobere plichtpleging. De opnamen waren sfeervol en er was goed gebruikgemaakt van schaduwwerking, maar op veel foto’s was niet goed te zien wat er aan de hand was.

Rider zag dat hij naar de foto’s keek en zei: ‘Ik heb me laten vertellen dat James Ellroy, die schrijver, ze heeft uitgezocht en heeft laten inlijsten.’ Ze ging hem voor naar een halve scheidingwand die de ruimte in tweeën deelde en naar een werkstation met twee tegen elkaar aangeschoven grijze, stalen bureaus waardoor ze tegenover elkaar zouden zitten. Rider zette haar koffiebeker op een van de bureaus. Er lag al een stapel dossiers op en wat persoonlijke bezittingen als een koffiemok met pen-
nen en een fotolijstje, maar dat stond zo gedraaid dat de foto niet te zien was. Er stond ook al een opengeklapte laptop te zoemen. Rider had zich de week ervoor al geïnstalleerd, toen Bosch nog bezig was met wat ze ‘de douane’ noemden: de medische keuring en de afhandeling van de administratieve rompslomp die zijn terugkeer officieel moest maken.

Het andere bureau was leeg en wachtte op hem. Hij bleef staan, zette zijn beker neer en deed zijn best een glimlach te onderdrukken.

‘Fijn dat je er weer bent, Roy,’ zei Rider.

Nu brak zijn glimlach door. Het deed hem goed dat ze hem Roy noemde, een traditie die de rechercheurs in ere hielden. Jaren geleden zat de legendarische Russell Kuster bij Moordzaken op Bureau Hollywood. Hij was een kei in zijn vak en heel wat van de huidige collega's hadden op een of ander moment onder en met hem gewerkt. In 1990 was hij in zijn vrije tijd bij een schietpartij gedood. Zijn gewoonte om iedereen Roy te noemen, leefde voort. Het was niet helemaal duidelijk hoe dat was ontstaan. Er werd gezegd dat Kuster ooit met iemand had gewerkt die een grote fan was van countryzanger Roy Acuff en dat het zo gekomen was. Anderen beweerden dat het was omdat Kuster rechercheurs zag als een soort Roy Rogers, de legendarische filmcowboy met de witte hoed die de mensen te paard te hulp schoot en zaken oploste.

Bosch ging zitten. Zijn stoel was oud en had een hobbelige zitting. Als hij er te lang op zat, zou hij ongetwijfeld rugpijn krijgen, maar hij vermoedde dat hij niet zo veel binnen zou zijn. Tijdens zijn eerste dienstverband was zijn devies: kom van je luie kont af en ga eropuit. Hij zag geen enkele reden waarom het deze keer anders zou zijn.

‘Waar is iedereen?’ vroeg hij.

‘Ze ontbijten met z'n allen. Ze hebben me vorige week verteld dat ze er een gewoonte van maken op maandag met de hele afdeling te ontbijten. Ik geloof dat ze meestal naar de Pacific gaan. Ik was het vergeten, maar toen ik de boel hier vanochtend leeg aantrof, wist ik het weer. Ik neem aan dat ze zo wel komen.’

Bosch wist dat de Pacific Dining Car graag door de leiding van de LAPD en de collega's van Beroving-Moord werd gefrequenteerd, maar hij wist ook hoe duur de zaak was. ‘Twaalf dollar voor een paar gebakken eieren! Ik neem dus maar even aan dat op deze afdeling het overwerk wordt uitbetaald.’

Rider bevestigde dat met een brede glimlach. ‘Klopt helemaal. Trouwens, jij had die dure eitjes zó laten staan voor het telefoontje van de zesde.’

‘Dus dat heb je al gehoord?’

‘Ik heb nog mijn contacten op de zesde. Heb je je badge gekregen?’

‘Ja.’

‘Ik heb hem doorgegeven welk nummer je wilde. Is dat nog gelukt?’

‘Ja. Bedankt, Kiz. Bedankt voor alles.’

‘Het is al goed, partner. Hou nou maar op.’

Hij knikte en keek om zich heen. Aan de muur achter Rider hing een foto van een slachtoffer in de droge, betonnen bedding van de Los Angeles River. Aan de hoeden van de rechercheurs die erbij stonden te zien was het een foto uit de jaren vijftig. ‘Goed. Waar beginnen we?’ vroeg hij.

‘De zaken zijn in blokken van drie jaar opgesplitst, waardoor er voor elk team sprake is van enige continuïteit. Men is van mening dat je dan wat voeling krijgt met het tijdsbestek en met degenen die destijds aan de zaak hebben gewerkt. Wat dat aangaat overlappen de zaken elkaar. Het is ook handig als er een vermoeden is van seriemoorden. In de afgelopen twee jaar hebben ze al vastgesteld dat er vier seriemoorden bijzitten waar tot dan toe niemand een idee van had.’

Bosch knikte. Hij was nu al onder de indruk.

‘Welke jaren hebben wij?’

‘Elk team heeft vier of vijf blokken. Omdat wij hier net komen kijken, hebben wij er vier gekregen.’ Ze trok de middelste la van haar bureau open, pakte er een lijstje uit en gaf het hem aan.

Bosch/Rider – Jaren

1966	1972	1987	1996
1967	1973	1988	1997
1968	1974	1989	1998

Hij bestudeerde het lijstje en zag dat hij de jaren van het eerste blok niet in de stad was en het overgrote deel van die tijd in Vietnam had gezeten. ‘*The summer of love*,’ zei hij, meer om wat te zeggen dan wat anders. ‘Heb ik gemist. Misschien is dát mijn probleem.’ In het tweede blok zag hij 1972 staan, zijn eerste jaar bij de politie. Hij herinnerde zich een oproep op zijn tweede werkdag vanuit een huis in een zijstraat van Vermont. Een vrouw die